

Hrvatska bez korupcije – Konferencija stranke Pametno

Zagreb, 16. studenoga 2018. - Iz koruptivnih ralja državu je moguće izvući jedino kroz političke izbore i to novih ljudi i novih snaga u društvu. One u Hrvatskoj još postoje u svim područjima, valja ih ujediniti ne kroz političke programe, nego kao političke snage koje se okupljaju upravo oko pitanja antikorupcijskog djelovanja. Jer je korupcija najveći problem Hrvatske, najveća kočnica njezinog razvoja i glavni uzrok odlazaka ljudi.

Samo je jedan je od zaključaka današnje konferencije stranke Pametno „Hrvatska bez korupcije“ održanoj u Novinarskom domu u kojoj su o posljedicama korupcije te kako iz tog stanja izići govorili i s publikom raspravljali Damir Bakić, Zdravko Petak, Dalija Orešković, Maja Vehovec i Vuk Vuković.

„Korupcija istiskuje goleme količine novca koji treba ići u razvoj društva i svi stradaju, od ekonomije do ljudskih potencijala. Korupcija se može rješavati jedino pod uvjetom da počnu raditi u tom smjeru institucije u šest ključnih područja. Prvo je revizija rashoda javne potrošnje, drugo je pitanje financiranja stranaka na način da se prati kamo odlazi novac koji se izdvaja za stranačko financiranje, jer on mora biti u funkciji demokracije, a ne političke trgovine. Treće je razvoj institucija koje štite javnu riječ, transparentnost informiranja i slobodu medija, a četvrto je područje nadzora nad odgovornosti dužnosnika, sukoba interesa. Kako je korupcija najveća upravo u području javne nabave tu su nužne korijenite promjene i uspostava nadzora, jer građani u to uvida danas nemaju. Ne manje važno je i područje procesuiranja korupcije“, naglasio je **Zdravko Petak**, profesor s Fakulteta političkih znanosti u svom izlaganju o tzv. zarobljenoj državi u kontekstu raširenosti korupcije i njezinoj veličini i moći te kako se kroz mehanizme dobrog upravljanja može izaći iz te situacije.

Vuk Vuković koji se godinama bavi istraživanjem korupcije nije mogao podijeliti optimizam da će se ona moći lako rješavati u Hrvatskoj. I posljednja istraživanja korupcije koje je proveo pokazala su da onih 25 posto birača koji biraju korumpirane političare uzastopno u druge mandate su ujedno i oni koji redovno izlaze na izbore.

„Građani koji ne izlaze na birališta su u svojevrsnoj apatiji kako se stanje ne može promijeniti, jer ih neke druge političke opcije nisu dovoljno motivirale da glasuju i da vjeruju u promjenu. Istraživanja pokazuju kako birači ne uočavaju prostor u kojem se događa korupcija, tako radije biraju one koji više troše javni novac, jer smatraju da je on uložen u razvoj. Ne vide kako se kroz postupke javne nabave i najniže cijene, te kasnije postupke revidiranja cijene, naplatili oni koji su bili od početka u dogovoru i podjeli plijena. Ekonomski rast je nemoguć ako je sustav korumpiran, jer se jedno i drugo ne može imati. To je ono o čemu građane valja osvijestiti, kako bi u izbornim ciklusima birali ljude koji javni novac neće staviti u svoje džepove“, rekao je Vuk Vuković.

Korupciji značajno pridonosi šutnja, naglasio je **Damir Bakić**, profesor s Prirodoslovno-matematičkog fakulteta koji se svom izlaganju posebno osvrnuo na korupciju i klijentelizam prisutan u akademskoj zajednici

„Strah profesora na fakultetima je danas nešto što je svakodnevno prisutno. Fakultet čiji dekan nije dobar s rektorom neće dobiti potreban novac. Nije na listi prioriteta, bez obzira o kakvim je projektima riječ. Događaju se apsurdni, da Odbor za proračun ne raspravlja o proračunu, jer je rektor zaključio da to nije potrebno, jer će to doći na Senat. S druge strane u Senatu Sveučilišta sjede ljudi na sliku i priliku rektora, pa je u akademskoj zajednici postalo sasvim normalno da se nitko ne obraća, bez obzira o kojim se potrebama radi, sustavu. Obračanje ide prema osobama, a tako i rješavanje

upita, zahtjeva... Usluge se vraćaju uslugama", jednostavno je profesor Bakić opisao na koji način funkcionira zagrebačko Sveučilište i posebno naglasio kako profesori imaju akademsku dužnost na to reagirati, da su oni zadnji koji na takve pojave smiju štetiti, zadnji koji ih smiju prihvaćati!

Dalija Orešković je naglasila kako Hrvatska ima institucije kojima jest posao bavljenje korupcijom, jer u konačnici koruptivno ponašanje ima za posljedicu činjenje kaznenih djela od strane pojedinaca.

„Problem je u tome što institucije koje trebaju suzbijati pojave korupcije na svim razinama, a posebice na razini političke korupcije, svoj posao ne rade! Postavlja se pitanje kako je došlo do te institucionalne šutnje. No, ne radi se samo o šutnji tih institucija, USKOK-a, DORH-a... Još gore, one su se stavile u službu prikrivanja i neprocesuiranja, tako je bilo moguće da po hitnom postupku odbace kaznenu prijavu protiv premijera, potpredsjednice Vlade, protiv ministra financija..., a u slučaju pisanja i donošenja tzv. lex Agrokora, koji je napisala neformalna radna skupina, što u našem zakonodavstvu uopće ne postoji,“ podvukla je Dalija Orešković i naglasila kako je upravo u tijeku revidiranje i Zakona o sprečavanju sukoba interesa i to u smjeru zaštite od kaznenog progona korumpiranih političara.

U uvodnoj riječi **Maja Vehovec**, potpredsjednica stranke Pametno je naglasila kako građani plaćaju vrlo visoku cijenu života u Hrvatskoj upravo zbog koruptivnog sustava koji prožima sva državna i lokalna tijela, te sve institucije u društvu.

„Jedna od loših posljedica je i opća percepcija nemoći da se takvo stanje riješi, ali i stvaranje stavova da društvo drukčije ne može funkcionirati. I to je ono najgore! Predaja i mirenje sa stanjem s jedne strane ili odlazak iz države s druge strane! Promjena je moguća i zato smo pokrenuli ujedinjavanje zdravih snaga društva i pojedinaca koji će aktivno djelovati u cilju korjenitih promjena koruptivnih odnosa kao i promjene korumpirane vlasti“, naglasio je u raspravi i Ivica Puljak, član predsjedništva stranke Pametno.

U raspravi se od strane publike moglo čuti niz prijedloga, od uspostave elektronskog glasovanja do donošenja zakona o obveznom glasovanju čime bi se značajno utjecalo na promjenu dosadašnjih političkih elita. Sudionici konferencije ustvrdili su bez ikakve rezerve kako Hrvatska zaostaje u svom gospodarskom i svakom drugom razvoju upravo zbog visoko korumpiranog sustava, kako se zbog toga našla na dnu svih ljestvica uspješnosti i u Europi i u svijetu, te ono što je najporaznije, kako upravo zbog tog stanja posljednjih par godina iz Hrvatske ljudi sve masovnije bježe. Suglasni su bili i oko zaključka da to stanje mogu promijeniti samo novi ljudi i nove snage u politici.